

ด่วนที่สุด

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๗๘

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๘๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือรับส่งเสริมการปกครองท้องถิน

จำนวน ๑ ชุด

ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๗๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถินว่า ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดขอนแก่น กรณีนายกเทศมนตรีซึ่งต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีอีกภาระหนึ่ง จะสามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีที่ปรึกษา นายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี และสามารถแผลงนโยบายต่อสภาเทศบาล ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งความเห็นในข้อหารือดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถินในการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

จังหวัดนครพนมพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของกรณีส่งเสริมการปกครองท้องถินจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิน จึงส่งความเห็น กรณีส่งเสริมการปกครองท้องถินดังกล่าวเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(รายรุ่ง ไครบุตร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถินจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๒๕๘ ๕๗๒๐

(นายวิชัยธรรม์ ส้มวงศ์ นิติกรปฏิบัติการ ๐๘ ๖๓๖๔ ๑๘๘๗๒)

กลุ่มงานกฎหมาย

เลขรับ 1118

วันที่ 20 มิ.ย. 2568

เวลา.....
ที่ งานที่สู่

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๕๓

สำเนา แบบฟอร์มการตั้งแต่งห้องถิน
ลงนามเป็นรับ บดย วันที่ 20 มิ.ย. 2568 เวลา.....
 ก.บ.ท. ก.ง.บ.ท. ก.ง.ส.ส. ก.ง.ก.ม. ก.ง.ก.ง. ก.ง.บ.ป.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิน

ถนนครราษฎร์ฯ เขตดุสิต

กทม. ๑๐๓๐๐

๙๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดขอนแก่น)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำนักสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิน ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๕๗๓

ลงวันที่ ๙๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถินได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดขอนแก่น กรณีนายกเทศมนตรีซึ่งต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีในอีกวาระหนึ่ง สามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี และสามารถแต่งนอยบายต่อสภาเทศบาล ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งความเห็นในข้อหารือนี้ จะเป็นประโยชน์ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถินในการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด จึงขอแจ้งความเห็นดังกล่าวให้จังหวัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๙๙๖

(นายณัฐา โมฆะคิวไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิน

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิน

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน พัชรพล

ตั่วนทีสุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๙๕๗๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต

กทม. ๑๐๓๐๐

๙๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด

ลับ ด่วนมาก ที่ ๐๐๒๓.๔/ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตามที่ จังหวัด

ได้ขอหารือ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบล

อำเภอเมือง

จังหวัด

ได้มีประกาศ เรื่อง ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ปรากฏข้อเท็จจริงว่า

ผู้สมัครรายนาย

เป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ซึ่งนาย

อุகصالอาญาคดีทุจริต

และประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับรับฟ้อง เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ อันเป็นช่วงเวลาการดำรงตำแหน่ง

ในวาระก่อน หากนาย

ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล อีกวาระหนึ่ง

จะต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ อย่างไร สามารถแจ้งนโยบายต่อสภาเทศบาลตำบล

หรือแต่งตั้ง

รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เอก鞍การนายกเทศมนตรี ได้หรือไม่ และผู้ใดจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีตำบล และจะต้องปฏิบัติหน้าที่ถึงเมื่อได้ ความละเอียดตามอ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า กรณีที่จังหวัด หารือมา
แยกประเด็นการพิจารณาได้ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง นาย

นายกเทศมนตรีตำบล

ซึ่งอุกصالอาญาคดีทุจริต

และประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับฟ้องในวาระก่อน หากได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

ในอีกวาระหนึ่ง จะต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเจตนามั่นประการหนึ่งก็ เพราะว่า ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำความผิด

จะมีผลทำให้บุคคลนั้นมหิดส์หรือจะสมควรรับเลือกตั้งหรือเข้าดำรงตำแหน่งนั้นอีกต่อไป การให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้

จึงเป็นการยุติความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหลัง ซึ่งไม่ว่าผู้อุกกล่าวหาจะพ้นจากตำแหน่งและกลับมา

ดำรงตำแหน่งเดิมในอีกวาระหนึ่ง ก็มีได้ทำให้การต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป

อีกทั้ง เป็นการป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจหรือการสั่งการใด ๆ ที่อาจมีปัจจัยความชอบด้วยกฎหมายได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย อุกصالอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับรับฟ้อง

เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ อันเป็นช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ในวาระก่อน

เป็นผลให้นาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗

แต่นาย ได้หยุดปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗ แม้ต่อมานาย

จะได้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล และหากได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นายกเทศมนตรีตำบล อีกวาระหนึ่ง ก็มีได้ทำให้การหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๑

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลเปลี่ยนแปลงไป

ตั้งนั้น นาย จึงต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

ต่อไปนก่าว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๑๔๙/๒๕๖๕ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๑๐๒๔ - ๑๐๒๕/๒๕๖๕ สรุปความได้ว่า ข้อ ๓ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ผู้มีรายชื่อตามบัญชีแบบท้ายคำสั่ง ระงับการปฏิบัติราชการ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการชั่วคราว โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน มีผลเป็นการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่ราชการในอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการชั่วคราว เมื่อนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีรายชื่อตามบัญชีแบบท้ายคำสั่งดังกล่าว ย่อมมีผลให้นายกเทศมนตรีผู้นั้นต้องหยุดปฏิบัติราชการในอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ในเทศบาลที่ตนดำเนินการชั่วคราว แต่มิได้มีผลให้ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีแต่อย่างใด ซึ่งการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๗ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และการระงับการปฏิบัติราชการตามคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติข้างต้น มีลักษณะเข่นเดียวกัน กล่าวคือ มีผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องหยุดการปฏิบัติราชการในอำนาจหน้าที่ที่ตนดำเนินการชั่วคราว ดังนั้น เมื่อนาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๗ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงไม่สามารถใช้อำนวยหน้าที่และดำเนินการใด ๆ ในตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ได้ เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๑๐๒๔ - ๑๐๒๕/๒๕๖๕

1 | รัฐเติบโตฯ

ประเด็นที่สาม เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศรับรอง
ผลการเลือกตั้งให้ นาย ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล แล้ว นาย

สามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ได้หรือไม่ เนื่องจากนี่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี จึงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตั้งแต่วันเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ thereof แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ยังคงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีหน้าที่ต้องแสดงนโยบายต่อสภาเทศบาล ก่อนเข้าบริหารราชการของเทศบาล ตามมาตรา ๔๙ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมาตรา ๔๙ ทศ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นบทบัญญัติจำกัดการใช้อำนาจของนายกเทศมนตรี ในส่วนของการรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล กล่าวคือ กรณีที่นายกเทศมนตรียังไม่ได้แสดงนโยบายต่อสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีผู้นั้นไม่สามารถใช้อำนาจในส่วนของการบริหารราชการของเทศบาลได้ เช่น การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๙ thereof (๑) การกำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย (๒) การสั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล เป็นต้น ส่วนอำนาจหน้าที่อื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล ตามมาตรา ๔๙ thereof (๓) นายกเทศมนตรีย่อมสามารถดำเนินการได้ กล่าวคือ การแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อได้พิจารณาตามข้อหารือของจังหวัด แล้วเห็นว่า

นาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวหมายความถึง การหยุดการใช้อำนาจและหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกัน มิให้มีการใช้อำนาจหรือการสั่งการใด ๆ ที่อาจมีปัญหาความชอบด้วยกฎหมายได้ ด้วยเหตุนี้ นาย

ย่อมมิอาจอาศัยหน้าที่และอำนาจในตำแหน่งนายกเทศมนตรี แต่ตั้งรองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๙ thereof (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้

ประเด็นสุดท้าย เมื่อ นาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมาย
ผู้จะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบล และจะต้องปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบล
ถึงเมื่อได้เห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๙ วีสติ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกเทศมนตรี ตามลำดับที่นายกเทศมนตรี จัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายกเทศมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดเทศบาล เป็นผู้รักษาราชการแทน” ซึ่งคำว่า “ไม่อาจปฏิบัติราชการได้” หมายถึง กรณีใด ๆ ที่ทำให้ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ไม่ว่าจะเป็น เจ็บป่วย หรือเดินทางไปต่างประเทศ และย่อมหมายความรวมถึงกรณีที่กฎหมายห้ามมิให้ ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ดังนั้น หากนาย ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

สบ

-๔-

และต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นเหตุให้นาย ไม่สามารถใช้อำนาจ
ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เตรียมตั้งรองนายกเทศมนตรีได้
ดังนี้ ปลัดเทศบาลตำบล จังเป็นผู้รักษาการแทนนายกเทศมนตรีตำบล จนกว่าการหยุด
ปฏิบัติหน้าที่ของนาย จะมีผลเปลี่ยนแปลงไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ก.ว.

(นายนฤชา โภขาศิริไลช์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน พัชรพล

สบ